

IJHARS

INSPEKCJA JAKOŚCI HANDLOWEJ
ARTYKUŁÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH

Główny Inspektorat
Wydział Ekologii Rolniczej

Rolnictwo ekologiczne w Polsce
w 2003 roku

ZATWIERDZAM

Główny Inspektor

/ - / Józef Śliwa

(przedruk dozwolony po podaniu źródła)

**Opracowano na podstawie wyników kontroli upoważnionych
jednostek certyfikujących rolnictwo ekologiczne**

Warszawa 31 marca 2004 roku

SPIS TREŚCI

Rozdział strona

WSTĘP

1.	Ogólne dane liczbowe dotyczące gospodarstw i przetwórci	4
2.	Gospodarstwa ekologiczne i w trakcie przestawiania produkcji	6
3.	Wielkość powierzchni wg poszczególnych rodzajów upraw	9
4.	Liczba gospodarstw wg wielkości powierzchni	11
5.	Dotacje do upraw ekologicznych i kosztów kontroli	12
6.	Rolnictwo ekologiczne w krajach Unii Europejskiej i w Polsce	14

Wykaz załączników:

- Załącznik 1.** Liczba gospodarstw posiadających certyfikaty i będących w trakcie przestawiania w poszczególnych województwach w latach 2002-2003.
- Załącznik 2.** Powierzchnie rodzajów upraw (z certyfikatem i będących w trakcie przestawiania) w poszczególnych województwach w 2003 r.
- Załącznik 3.** Powierzchnia ogólna gospodarstw ekologicznych i w trakcie przestawiania w poszczególnych województwach w ha.
- Załącznik 4.** Liczba złożonych wniosków o dotację przez rolników w poszczególnych województwach w latach 2002-2003.
- Załącznik 5.** Liczba gospodarstw (z certyfikatem i w trakcie przestawiania) w Polsce w latach 1990 –2003.
- Załącznik 6.** Rolnictwo ekologiczne w Unii Europejskiej i w Polsce.
- Załącznik 7.** Upoważnione jednostki certyfikujące rolnictwo ekologiczne w 2003 r.

WSTĘP

Ustawa o rolnictwie ekologicznym z dnia 16 marca 2001 r. (Dz. U. Nr 38, poz. 452) uregulowała warunki prowadzenia produkcji rolnej, przetwórstwa rolno-spożywczego metodami ekologicznymi oraz system kontroli i certyfikacji produkcji i przetwórstwa, a także obrót produktami rolnictwa ekologicznego oraz ich znakowanie.

Ustawa w znacznej mierze dostosowała przepisy prawa krajowego do obowiązujących w Unii Europejskiej, tj. do Rozporządzenia Rady Nr 2092/91/EWG z dnia 24 czerwca 1991 r. w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. WE L 198, 22.07.1991, z późn. zm.), a także Rozporządzenia Rady (EC) Nr 1804/1999 z dn. 19 czerwca 1999 r., uzupełniającego wspomniane Rozporządzenie w sprawie rolnictwa ekologicznego o ekologiczną produkcję zwierzęcą.

Z dniem 1 maja 2004 r. z chwilą wejścia Polski do Unii Europejskiej zaczęły obowiązywać wprost przepisy wspólnotowe a dotychczasowe przepisy krajowe zastąpi nowa ustawa o rolnictwie ekologicznym, mająca charakter kompetencyjny.

Zgodnie z przepisami o rolnictwie ekologicznym obowiązującymi w 2003 r. organami i jednostkami właściwymi w sprawach kontroli i certyfikacji w Polsce są:

- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jako organ upoważniający prywatne jednostki certyfikujące do prowadzenia kontroli i wydawania certyfikatów, a w szczególności:
 - minister właściwy do spraw rolnictwa – w zakresie produkcji rolnej oraz pozyskiwania dziko rosnących roślin lub ich części,
 - minister właściwy do spraw rynków rolnych – w zakresie przetwórstwa produktów rolnictwa ekologicznego;
- Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, która sprawuje nadzór nad jednostkami certyfikującymi w rolnictwie ekologicznym;
- Upoważnione jednostki certyfikujące rolnictwo ekologiczne, akredytowane przez PCA zgodnie z polską normą PN-EN 45011.

Jak wspomniano wyżej, zgodnie z artykułem 23 dotychczasowej ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. nr 38, poz. 452) Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych nadzoruje działalność upoważnionych jednostek certyfikujących w rolnictwie ekologicznym.

W Głównym Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych zadania te w 2003 r. wykonywał Wydział Ekologii Rolniczej.

W 2003 r. działało 6 upoważnionych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jednostek, a mianowicie:

- o AGRO BIO TEST Sp. z o.o. w Warszawie,
- o BIOEKSPERT Sp. z o.o. w Warszawie,
- o COBICO Sp. z o.o. w Krakowie,
- o EKOGRWARANCJA PTRE Sp. z o. o. w Lublinie
- o Jednostka Certyfikacji Produkcji Ekologicznej PNG, Sp. z o.o. w Zajączkowie.
- o Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. Oddział w Pile,

Wykaz jednostek certyfikujących oraz zakres upoważnienia zawiera załącznik nr 6 do niniejszego opracowania.

Wymienione jednostki są akredytowane w Polskim Centrum Akredytacji w zakresie zgodności w rolnictwie ekologicznym zgodnie z wymogami normy PN-EN 45011 „Wymagania ogólne dotyczące działania jednostek prowadzących systemy certyfikacji wyrobów”.

Na podstawie decyzji wydanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jednostki upoważnione są do przeprowadzania kontroli, wydawania i cofania certyfikatów zgodności w rolnictwie ekologicznym w zakresie produkcji rolnej, pozyskiwania dziko rosnących roślin lub ich części, w zakresie wprowadzania do obrotu produktów rolnictwa ekologicznego pochodzących z zagranicy.

Dodatkowo, na podstawie przeprowadzonych kontroli, jednostki certyfikujące potwierdzały wnioski rolników, że gospodarstwo jest w trakcie przestawiania na produkcję metodami ekologicznymi lub, że produkcja odbywa się zgodnie z kryteriami rolnictwa ekologicznego. Powyższe wnioski uprawniały rolników do ubiegania się o przyznanie dotacji z tytułu:

- upraw ekologicznych z certyfikatem, bądź będących w okresie realizacji programu przestawiania gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi,
- poniesionych kosztów kontroli.

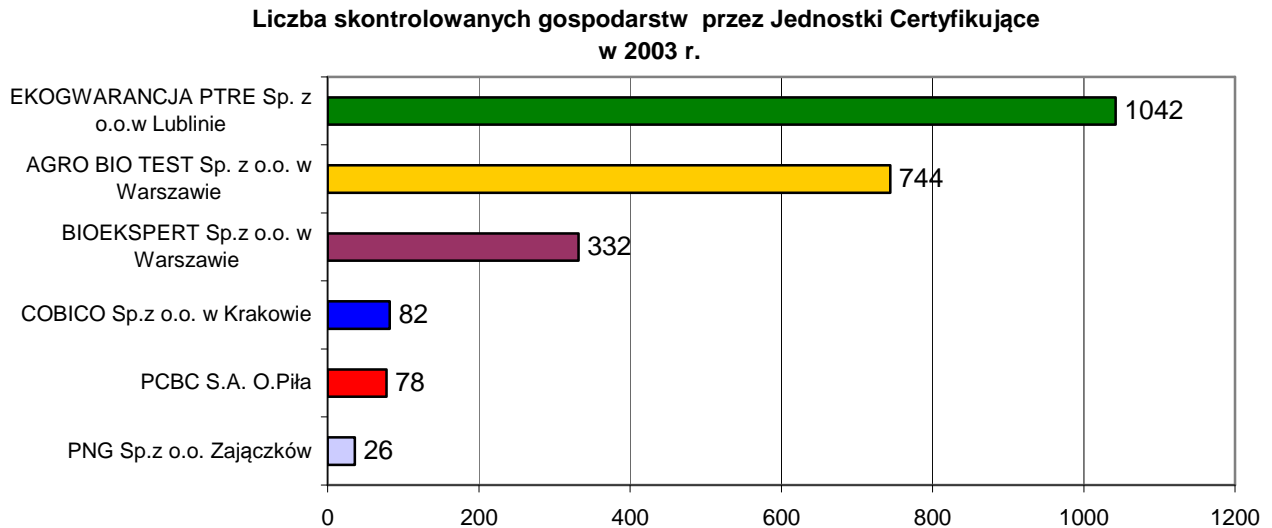
Na podstawie wyników kontroli przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące stan rolnictwa ekologicznego w kraju w 2003 r. przedstawiono w kolejnych punktach niniejszego opracowania.

Ponadto w punkcie 6 opracowania podjęto próbę porównania stanu rolnictwa ekologicznego w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

1. Ogólne dane liczbowe dotyczące gospodarstw i przetwórní

W 2003 roku upoważnione jednostki certyfikujące skontrolowały 2304 gospodarstw rolnych (o 16,6 % więcej niż w roku 2002) oraz 23 przetwórní. Liczbę skontrolowanych gospodarstw przez poszczególne jednostki przedstawiono na wykresie 1.

Wykres 1.

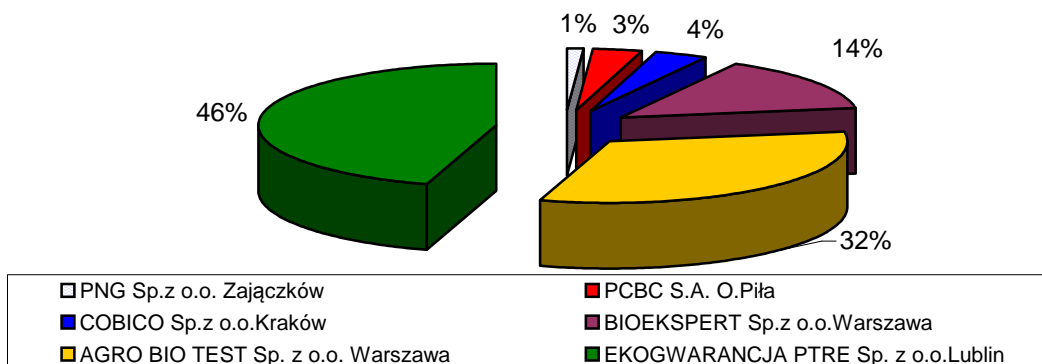

Z przedstawionego wykresu wynika, że najwięcej kontroli gospodarstw w 2003 r. przeprowadziła EKO GWARANCJA PTRE Sp. z o.o. w Lublinie (45,2 % ogółu kontrolowanych gospodarstw), następnie AGRO BIO TEST Sp. z o.o. w Warszawie (33,6%) i BIOEKSPERT Sp. z o.o. w Warszawie (14,4 %).

Kształtowanie się procentowego udziału skontrolowanych gospodarstw w 2003 r. przez poszczególne jednostki przedstawiono na wykresie nr 2.

Wykres 2.

Procentowy udział skontrolowanych gospodarstw w 2003 r. przez jednostki certyfikujące

Ogólna powierzchnia kontrolowanych gospodarstw w 2003 r. wyniosła 61 236,1ha, co w porównaniu do kontrolowanej powierzchni w 2002 r. oznacza wzrost o 14,4 %. Powierzchnia użytków rolnych w analizowanym roku wynosiła 49 928,0 ha

Wielkość skontrolowanej powierzchni użytków rolnych przez poszczególne jednostki zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 1. Wielkość skontrolowanej powierzchni przez jednostki certyfikujące w 2003 r.

Jednostka certyfikująca	Skontrolowana powierzchnia użytków rolnych w ha		Razem	
	z certyfikatem	w trakcie przestawiania	ha	% do ogółem
AGRO BIO TEST	15501,8	8941	24442,8	48,9
BIOEKSPERT	3858,6	3076,9	6935,5	13,9
COBICO	99,7	759,9	859,6	1,7
EKOOWARANCJA PTRE	9679,2	5690,1	15369,3	30,8
PCBC	975,9	1056,3	2032,2	4,1
PNG	126,6	161,9	288,5	0,6
Ogółem	30241,8	19686,1	49928,0	100

Z zestawienia wynika, że największą powierzchnię użytków rolnych skontrolowały następujące jednostki: AGRO BIO TEST (48,9%) i EKOOWARANCJA PTRE (30,8%).

Liczbę zarejestrowanych w systemie gospodarstw oraz przetwórn, a także ogólną powierzchnię, z uwzględnieniem powierzchni użytków rolnych w poszczególnych województwach przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2. Liczba i powierzchnia gospodarstw zarejestrowanych oraz liczba przetwórn w poszczególnych województwach

Województwo	Liczba gospodarstw		Powierzchnia w ha		Liczba przetwórn
	z certyfikatem	w okresie przestawiania	Ogółem	w tym użytki rolne	
Dolnośląskie	52	58	5 686,04	4 572,00	0
Kujawsko-pomorskie	54	8	1 249,04	1 165,16	4
Lubelskie	205	58	3 978,04	3 393,05	1
Lubuskie	16	4	1 091,30	1 037,91	1
Łódzkie	23	11	558,51	485,60	1
Małopolskie	144	263	6 405,27	5 488,42	1
Mazowieckie	165	84	3 507,80	2 862,09	3
Opolskie	12	7	303,90	250,51	0
Podkarpackie	129	159	9 286,69	7 010,03	0
Podlaskie	45	77	2 710,81	2 307,78	1
Pomorskie	29	17	2 706,71	2 448,86	0
Śląskie	14	19	260,88	217,49	1
Świętokrzyskie	261	121	4 186,22	3 422,77	1
Warmińsko-mazurskie	67	59	7 762,91	6 573,41	4
Wielkopolskie	32	8	2 052,74	1 817,23	2
Zachodnio-pomorskie	39	46	9 489,25	6 876,07	2
Razem:	1 287	999	61 236,11	49 928,38	22

Zgodnie z tabelą nr 2 największa liczba gospodarstw, które poddały się systemowi kontroli i certyfikacji znajdowała się na terenie województw: małopolskiego (407), świętokrzyskiego (382), podkarpackiego (288) i lubelskiego (263).

Największa powierzchnia gospodarstw objętych kontrolami znajdowała się na terenie województw: zachodnio-pomorskiego (9 489,25 ha), podkarpackiego (9 286,69 ha), warmińsko-mazurskiego (7 762,91 ha) i małopolskiego (6 405,27 ha).

Powierzchnia gospodarstw w wymienionych województwach stanowiła 53,4 % ogólnej powierzchni z pozostałych województw.

2. Gospodarstwa ekologiczne i w trakcie przestawiania produkcji

Spośród zarejestrowanych w systemie w 2003 roku 2.286 gospodarstw, certyfikat zgodności uzyskało 1287 gospodarstw (o 46 % więcej niż w 2002 r.), o łącznej powierzchni 35554,3 ha. Oznacza to, że w tych gospodarstwach produkcja odbywała się zgodnie z metodami ekologicznymi.

W drugim roku przestawiania na produkcję metodami ekologicznymi znajdowało się 496 gospodarstw (14888,3 ha), natomiast w pierwszym roku przestawiania były 503 gospodarstwa (10793,5 ha).

Tabela 3. Liczba gospodarstw z certyfikatem i w trakcie przestawiania oraz powierzchnia w ha

Województwo	Liczba gospodarstw z certyfikatem	Powierzchnia ha		Liczba gospodarstw w 2 roku przestawiania	Powierzchnia ha		Liczba gospodarstw w 1 roku przestawiania	Powierzchnia ha	
		ogółem	w tym użytków rolnych		ogółem	w tym użytków rolnych		ogółem	w tym użytków rolnych
Dolnośląskie	52	3219,87	2955,72	27	935,00	881,71	31	1531,17	734,57
Kujawsko-pomorskie	54	973,06	901,13	6	206,26	200,89	2	69,72	63,14
Lubelskie	205	2883,32	2486,32	24	263,76	227,31	34	830,96	679,42
Lubuskie	16	862,01	834,18	2	177,84	167,87	2	51,45	35,86
Łódzkie	23	416,05	370,79	10	127,84	101,43	1	14,62	13,38
Małopolskie	144	2964,85	2600,92	103	1655,56	1368,60	160	1784,86	1518,90
Mazowieckie	165	2451,65	1996,23	34	463,64	391,53	50	592,51	474,33
Opolskie	12	101,61	93,78	4	114,53	110,77	3	87,76	45,96
Podkarpackie	129	4372,56	3780,90	78	3265,81	1920,81	81	1648,32	1308,32
Podlaskie	45	1128,63	980,76	48	1130,62	948,77	29	451,56	378,25
Pomorskie	29	2100,79	1902,08	7	254,02	230,69	10	351,90	316,09
Śląskie	14	64,77	50,99	17	182,98	163,09	2	13,13	3,41
Świętokrzyskie	261	2649,35	2344,69	73	1124,93	728,76	48	411,94	349,32
Warmińsko-mazurskie	67	3832,92	3297,99	31	2522,95	2028,34	28	1407,04	1247,08
Wielkopolskie	32	1500,51	1299,29	4	153,55	144,18	4	398,68	373,76
Zachodnio-pomorskie	39	6032,36	4346,52	28	2309,05	1559,06	18	1147,84	970,49
Razem	1287	35554,3	30242,3	496	14888,3	11173,8	503	10793,5	8512,3

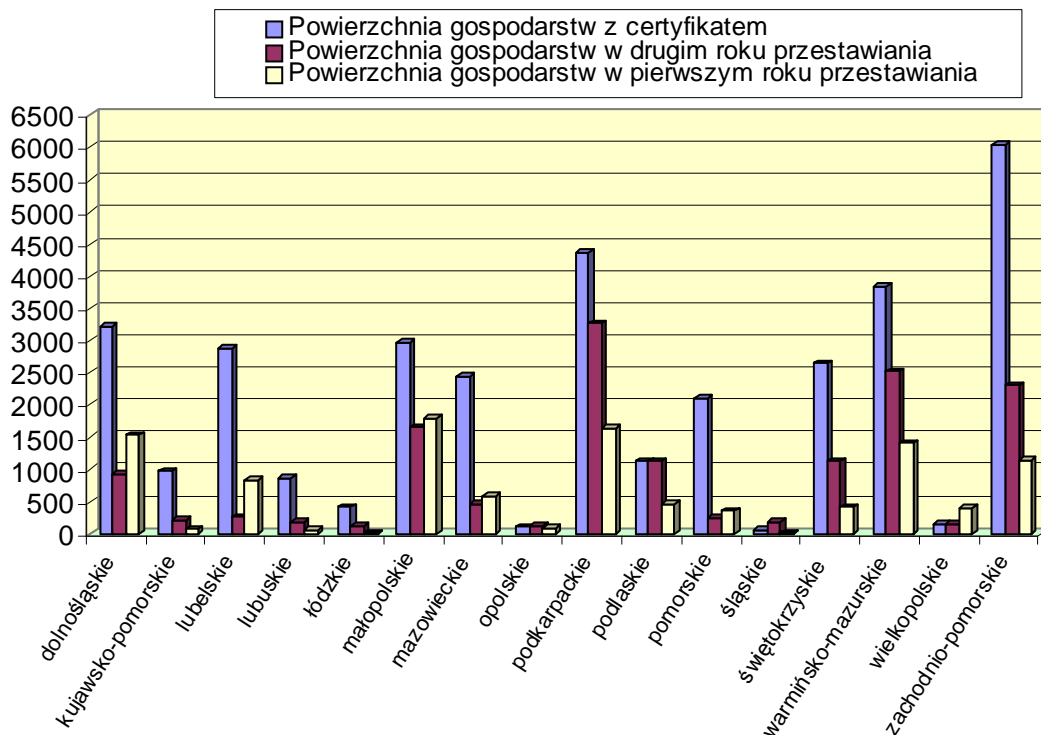
Na podstawie zebranych danych najwięcej gospodarstw ekologicznych, w których produkcja odbywała się zgodnie z kryteriami rolnictwa ekologicznego znajdowało się w województwach: świętokrzyskim (261), lubelskim (205) i mazowieckim (165), co stanowiło ponad 51 % ogółu gospodarstw posiadających certyfikat zgodności. Natomiast największa powierzchnia użytków rolnych gospodarstw ekologicznych z certyfikatem wystąpiła w województwach: zachodnio-pomorskim (4 346,5 ha), podkarpackim (3 780,9 ha) i warmińsko-mazurskiego (3 298,0 ha).

Jednocześnie najwięcej gospodarstw, które w 2004 r. mają możliwość uzyskania certyfikatu zgodności znajduje się w województwach: małopolskim (103) i podkarpackim (78).

W pierwszym roku przestawiania na produkcję metodami ekologicznymi najwięcej gospodarstw było w województwach: małopolskim (160) i podkarpackim (81).

Kształtowanie się wielkości powierzchni upraw ekologicznych oraz upraw będących w trakcie przestawiania, w poszczególnych województwach przedstawiono na wykresie nr 3.

Wykres 3. Powierzchnia gospodarstw z certyfikatem i w trakcie przestawiania w 2003 r. w ha

W załączniku nr 1 podano wzrost / spadek liczby gospodarstw posiadających certyfikat lub będących w trakcie przestawiania w poszczególnych województwach w porównaniu do 2002 r.

3. Wielkości powierzchni wg poszczególnych rodzajów upraw

Suma wielkości podstawowych upraw, takich jak uprawy: rolnicze, warzywne, sadownicze, plantacje jagodowe oraz łąki i pastwiska w 2003 r. wynosiła 39 646,6 ha. Dane szczegółowe, dotyczące wielkości poszczególnych rodzajów upraw w ha w rozbiciu na gospodarstwa z certyfikatem i będące w trakcie przestawiania zawarto w tabeli nr 4.

Tabela 4. Wielkości poszczególnych rodzajów upraw w ha

Wyszczególnienie	Uprawy rolnicze	Łąki i pastwiska	Uprawy sadownicze	Plantacje jagodowe	Uprawy warzywne	Razem ha
Gospodarstwa z certyfikatem	14 138,9	6 116,7	370,14	826,69	548,98	22 001,4
Gospodarstwa w 2 roku przestawiania	4 528,74	5 693,29	132,59	196,09	85,39	10 636,1
Gospodarstwa w 1 roku przestawiania	3 073,92	3 872,61	102,74	106,89	84,33	7 240,5
Ogółem ha	21 741,57	15 682,60	605,47	1 129,67	718,70	39 878,0

Z przedstawionych danych wynika, że największą powierzchnię w grupie gospodarstw z certyfikatem i w trakcie przestawiania stanowiły uprawy rolnicze (21 741,6 ha) oraz łąki i pastwiska (15 482,6 ha), najmniejszą zaś uprawy sadownicze (605,5 ha).

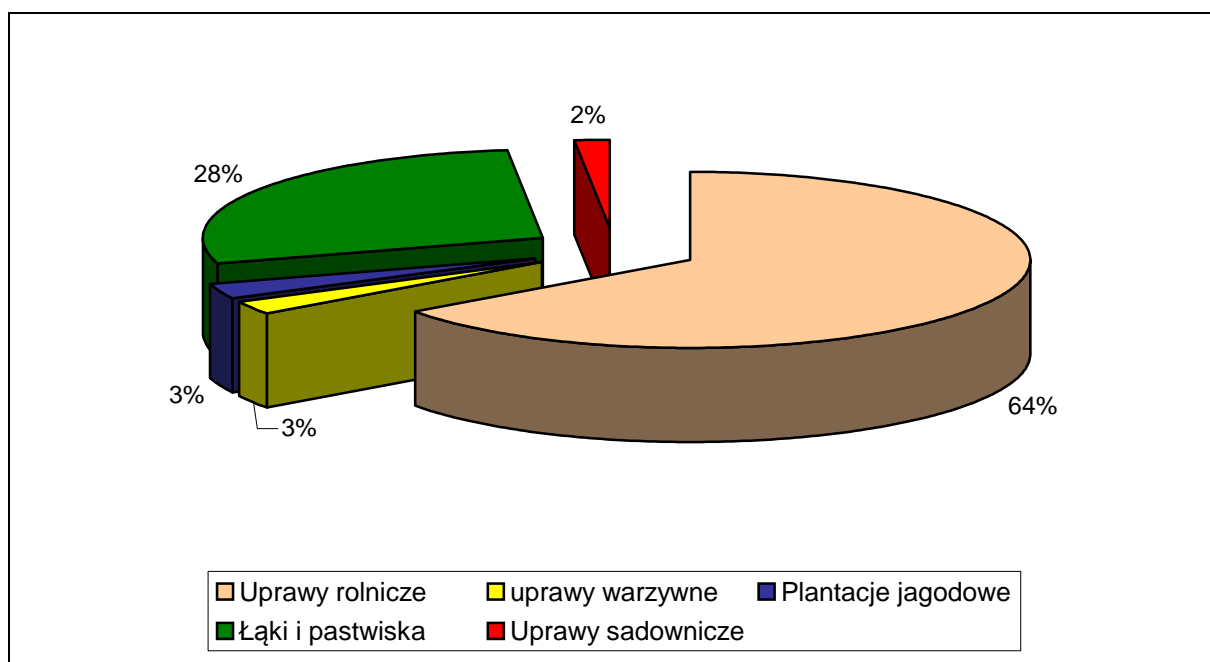
Uprawy rolnicze zajmowały również największą powierzchnię w gospodarstwach, które posiadały certyfikat zgodności (14138,9 ha).

Na podstawie zebranych danych za rok 2003 zawartych w załączniku nr 2 wynika, że największy areal poszczególnych rodzajów upraw o profilu ekologicznych (z certyfikatem i będących w trakcie przestawiania) wystąpił w następujących województwach:

- uprawy rolnicze - w: zachodnio-pomorskim (3 539,5 ha), warmińsko-mazurskim (2 731,5 ha) i w świętokrzyskim (2 170,4 ha),
- łąki i pastwiska - w: podkarpackim (4 997,0 ha), małopolskim (2 559,7 ha) i warmińsko-mazurskim (2 555,9 ha),
- uprawy warzywne - w świętokrzyskim (170,- ha),
- plantacje jagodowe - w lubelskim (321,2 ha),
- uprawy sadownicze - w świętokrzyskim i w mazowieckim (po 106,0 ha).

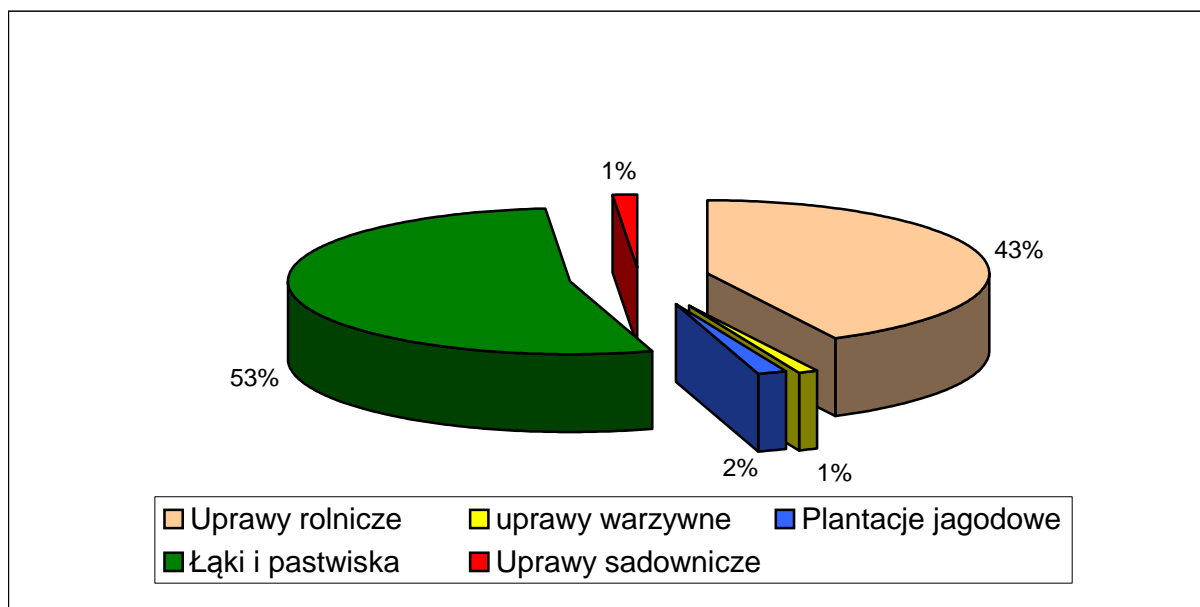
Na wykresie nr 4 przedstawiono strukturę procentowego udziału poszczególnych rodzajów upraw z certyfikatem.

Wykres 4. Procentowy udział poszczególnych rodzajów upraw posiadających certyfikat

Kształtowanie się procentowego udziału poszczególnych rodzajów upraw będących w okresie przestawiania obrazuje wykres nr 5.

Wykres 5. Procentowy udział poszczególnych rodzajów upraw będących w okresie przestawiania

3. Liczby gospodarstw wg wielkości powierzchni

Dla potrzeb obliczeń statystycznych wyróżniono sześć grup ze względu na wielkość kontrolowanych gospodarstw, a mianowicie: do 5 ha, od 5 do 10 ha, od 10 do 20 ha, od 20 do 50 ha, od 50 do 100 ha i powyżej 100 ha.

Liczbę gospodarstw pod względem wielkości powierzchni zestawiono w tabeli nr 5.

Tabela 5. Liczba gospodarstw (z certyfikatem i w trakcie przestawiania) pod względem wielkości powierzchni

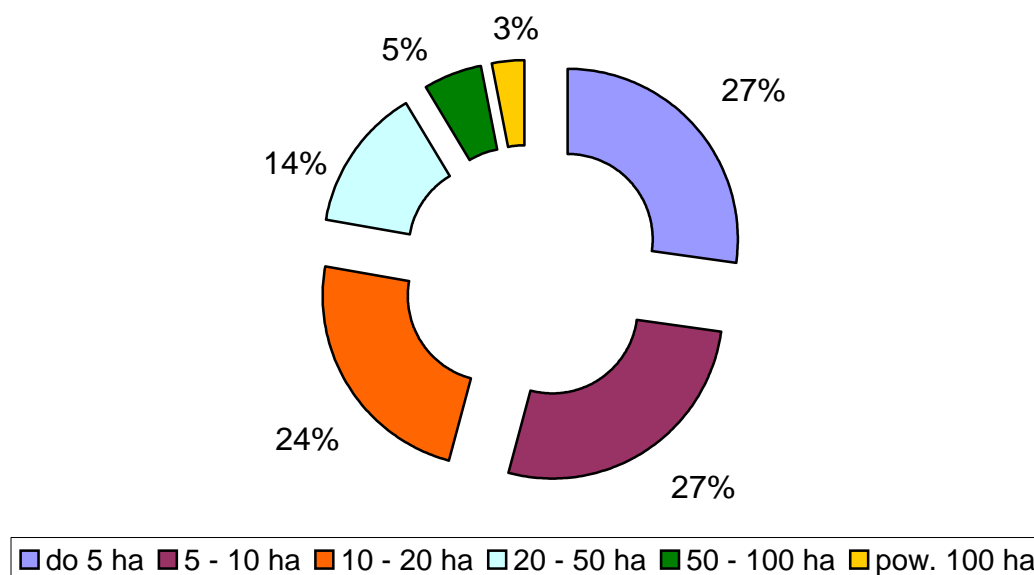
Ogólna liczba gospodarstw	do 5 ha	5 -10 ha	10 -20 ha	20 - 50 ha	50 - 100 ha	pow. 100 ha
2 286	619	613	540	315	125	74

Najliczniejszą grupę stanowiły gospodarstwa w przedziale od 1 do 20 ha i stanowiły one 78 % ogólnej liczby. Gospodarstwa powyżej 50 ha stanowiły 8 % ogólnej liczby.

Kształtowanie się struktury gospodarstw z certyfikatem i w trakcie przestawiania wg wielkości powierzchni przedstawiono na wykresie nr 6.

Wykres 6.

Struktura gospodarstw wg wielkości powierzchni

Gospodarstwa o najmniejszych powierzchniach najliczniej występują na terenie województw: świętokrzyskiego i małopolskiego, natomiast największe obszarowo gospodarstwa zlokalizowane są na terenie województw: zachodniopomorskiego i warmińsko-mazurskiego.

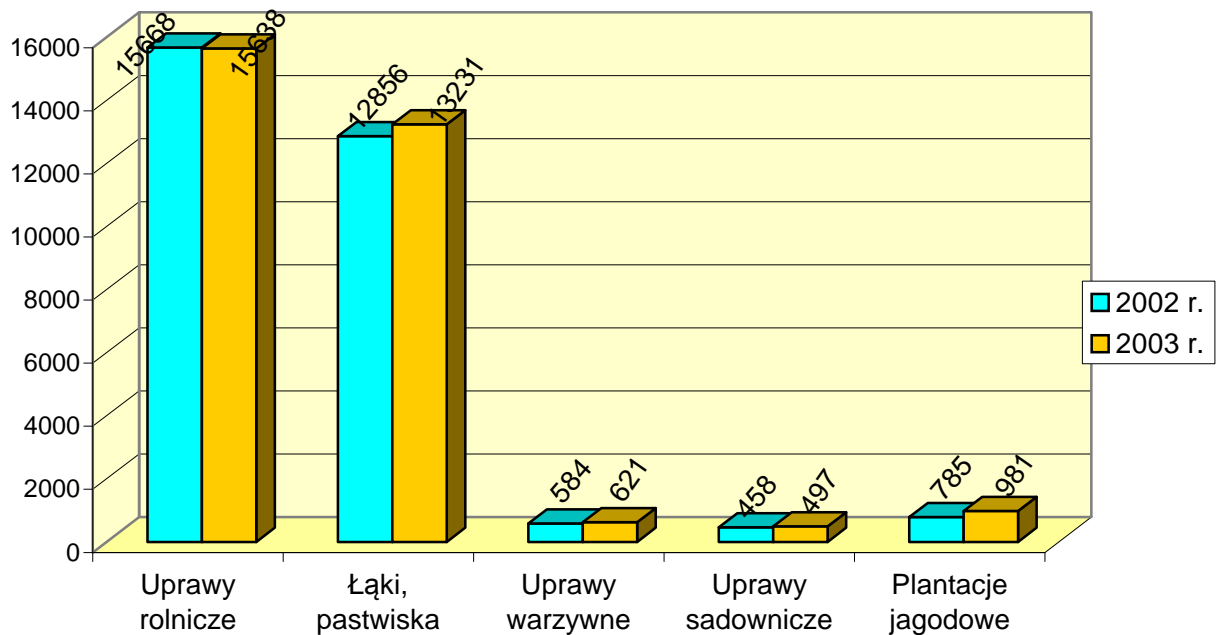
5. Dotacje do upraw ekologicznych i kosztów kontroli

W 2003 roku o dotacje (do upraw i kosztów kontroli) wystąpiło 2 254 gospodarstw (w 2002 r. – 1 910 gospodarstw). Oznacza to, że w porównaniu do 2002 r. nastąpił wzrost o 18 % liczby dotowanych gospodarstw.

Natomiast wielkość powierzchni poszczególnych rodzajów upraw, do których udzielono dotacji w 2003 r. wyniosła 30 970,2 ha i w porównaniu do 2002 r. była na tym samym poziomie.

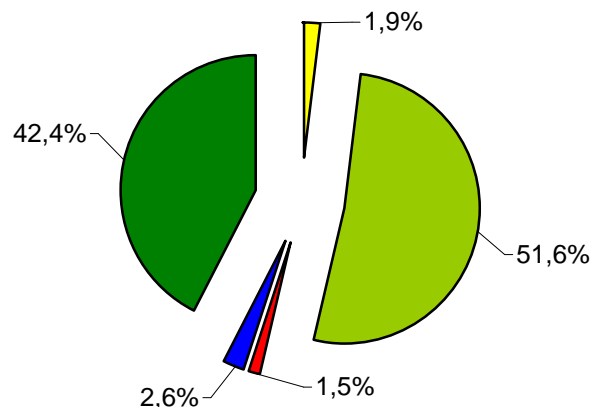
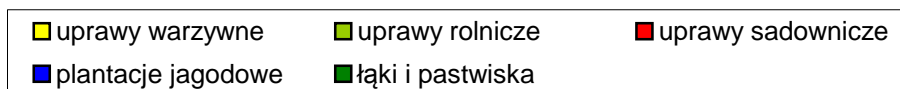
Wielkość dotowanej powierzchni poszczególnych rodzajów upraw przedstawiono na wykresie nr 7.

Wykres 4. Wielkości dotowanych powierzchni z podziałem na rodzaje upraw ha.

Kształtowanie się procentowego udziału dotowanych upraw przedstawiono na wykresie nr 8.

Wykres 8. Procentowy udział dotowanych

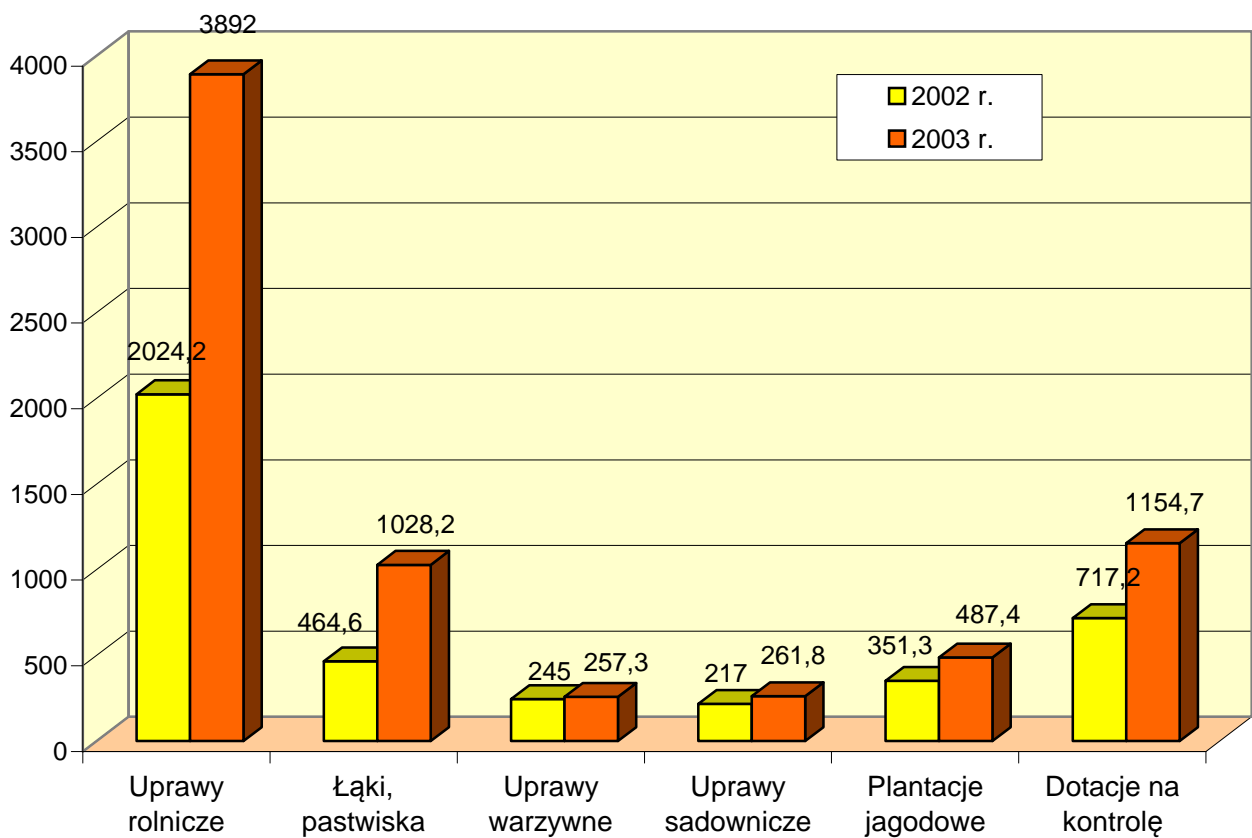

Łączna kwota dotacji do poszczególnych rodzajów upraw i do kosztów kontroli w 2003 roku wyniosła 7 081 584 zł i była o 3 062 175 zł wyższa od kwoty wypłaconej w 2002 roku.

Podobnie jak w roku poprzednim, w 2003 roku dotacje dotyczyły:

- kosztów przeprowadzonych kontroli – 1 154,7 tys. zł (16,3 % ogólnej kwoty),
- poszczególnych rodzajów upraw – 5 926,8 tys. zł, (83,7 % ogólnej kwoty).

Wykres 9. Wielkość dotacji do rodzajów upraw i kosztów kontroli w latach 2002 – 2003 (w tys. zł.)

Liczbę złożonych wniosków o udzielenie dotacji w poszczególnych województwach przedstawiono w załączniku nr 4.

Wielkość dotacji do kosztów kontroli i do poszczególnych rodzajów upraw opracowano na podstawie danych ze Stacji Chemiczno-Rolniczej w Wesołej, która była uprawniona do rozliczania i wypłacania rolnikom należnych kwot.

6. Rolnictwo ekologiczne w krajach Unii Europejskiej i w Polsce

Na podstawie wstępnych danych Research Institute of Organic Agriculture (aktualizacja na dzień 31 grudnia 2002 r.) opublikowanych na stronie internetowej (www.organic-europe.net/europe_eu/statistics.asp) ogółem uprawy ekologiczne w krajach Unii Europejskiej wynosiły 4 792 381 ha, co stanowiło 3,51 % w stosunku do ogólnej powierzchni użytków rolnych.

Natomiast liczba gospodarstw, które prowadziły produkcję metodami ekologicznymi wyniosła 139 046 co stanowiło 1,99 % ogólnej liczby gospodarstw w krajach Unii Europejskiej.

Największe powierzchnie upraw ekologicznych, podobnie jak w latach ubiegłych znajdowały się na terenie następujących państw:

- Włoch – 1 168 212 ha,
- Wielkiej Brytanii – 724 523 ha,
- Niemiec – 696 978 ha,
- Hiszpanii – 665 055 ha.

Największą liczbę gospodarstw ekologicznych odnotowano we Włoszech – 49 489, w Austrii – 18 292, Hiszpanii – 17 751 i w Niemczech – 15 628.

Najwyższy procentowy udział powierzchni na których prowadzona jest produkcja ekologiczna w stosunku do ogólnej powierzchni użytków rolnych wystąpił w Austrii – 11,6%, we Włoszech – 8% i w Finlandii – 7%, natomiast najwyższy odsetek gospodarstw ekologicznych w stosunku do ogólnej liczby gospodarstw rolnych odnotowano w Austrii – 9,2 % i Finlandii – 6,8% i w Danii - 5,9% .

W Polsce liczba gospodarstw o profilu ekologicznym (z certyfikatem i w trakcie przestawiania produkcji) w 2003 r. wynosiła 2 286 co w stosunku do ogólnej liczby gospodarstw 2 177 591 (prowadzących działalność wyłącznie rolniczą i rolniczą wspólnie z pozarolniczą) wg spisu powszechnego z czerwca 2002 r. stanowi 0,11% ogólnej liczby gospodarstw .

Powierzchnia użytków rolnych w Polsce przeznaczonych pod uprawy ekologiczne w 2003 r. wynosiła 49 928,4 ha co w stosunku do ogólnej powierzchni użytków rolnych w kraju (16 899 297 ha) stanowiło 0,30 %.

Na podstawie obliczeń własnych powierzchnia użytków rolnych w Polsce przeznaczonych pod uprawy ekologiczne stanowiła 1 % ogólnej powierzchni ekologicznej w krajach Unii Europejskiej.

Kształtowanie się powierzchni upraw ekologicznych i liczby gospodarstw w krajach Unii Europejskiej i w Polsce przedstawiono na wykresie w załączniku 5 .

Załączniki nr 1 – 7

Opracowano w Wydziale Ekologii Rolniczej GI JHARS na podstawie materiałów źródłowych z:
AGRO BIO TEST Sp. z o.o., BIOEKSPERT Sp. z o.o., COBICO Sp. z o.o., EKO GWARANCJA PTRE Sp. z o.o., PCBC S.A. Oddział Piła, PNG Sp. z o.o. i Stacji Chemiczno Rolniczej w Wesolej

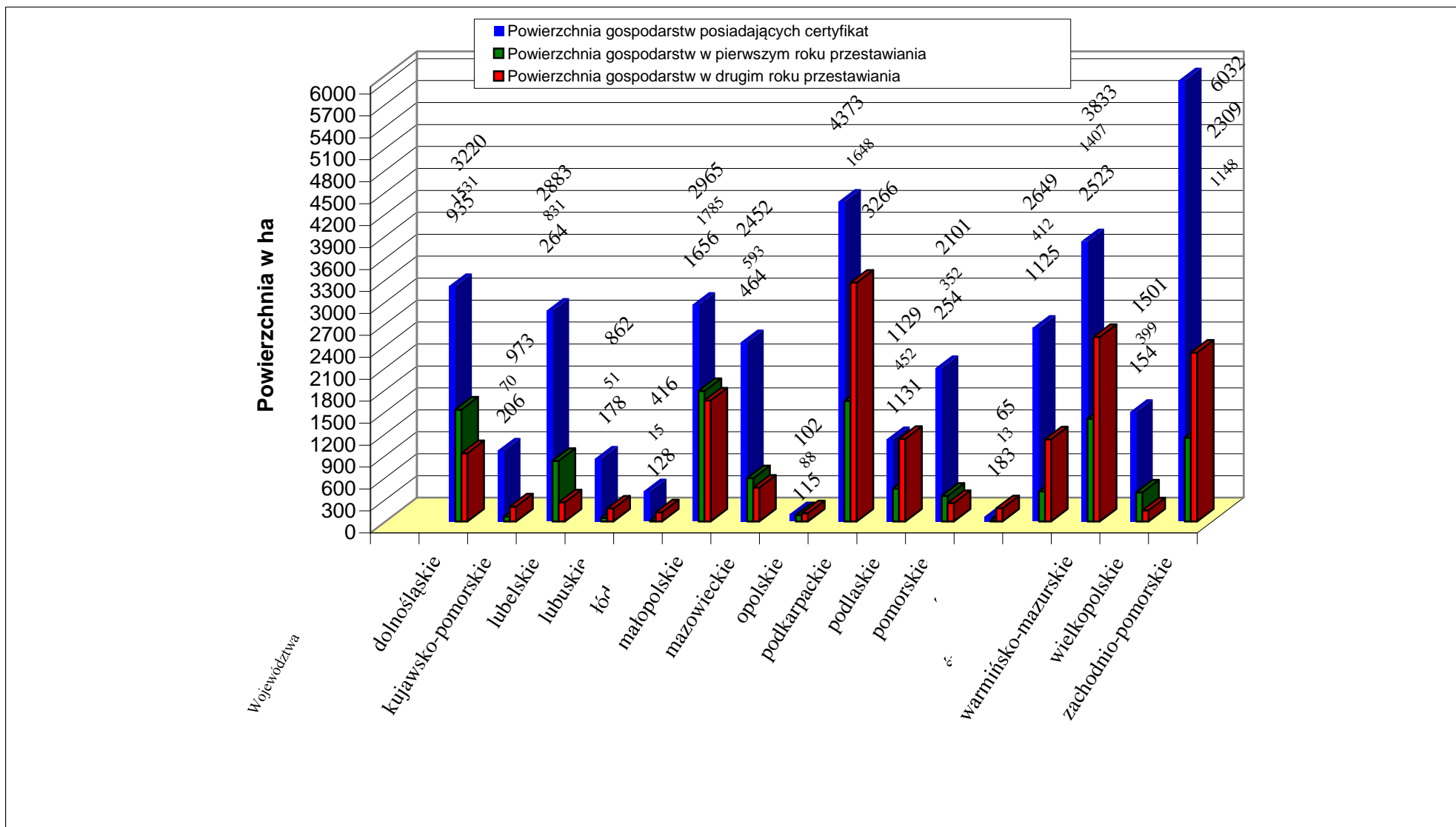
ZAŁĄCZNIK 1**Liczba gospodarstw posiadających certyfikaty i będących w trakcie przestawiania w poszczególnych województwach w latach 2002-2003**

Województwo	Gospodarstwa w trakcie przestawiania na produkcję ekologiczną			Gospodarstwa Posiadające certyfikat		
	2002 rok	2003 rok	wzrost / spadek	2002 rok	2003 rok	wzrost/ spadek
Dolnośląskie	45	58	+13	37	52	+15
Kujawsko-pomorskie	18	8	-10	45	54	+9
Lubelskie	91	58	-33	162	205	+43
Lubuskie	5	4	-1	17	16	-1
Łódzkie	15	11	-4	19	23	+4
Małopolskie	180	263	+83	86	144	+58
Mazowieckie	109	84	-25	123	165	+42
Opolskie	9	7	-2	7	12	+5
Podkarpackie	183	159	-24	48	129	+81
Podlaskie	73	77	+4	30	45	+15
Pomorskie	16	17	+1	23	29	+6
Śląskie	24	19	-5	12	14	+2
Świętokrzyskie	208	121	-87	180	261	+81
Warmińsko-mazurskie	55	59	+4	49	67	+18
Wielkopolskie	11	8	-3	28	32	+4
Zachodnio-pomorskie	53	46	-7	16	39	+23
Razem:	1095	999	-96	882	1287	+405

ZAŁĄCZNIK 2**Powierzchnie rodzajów upraw (z certyfikatem i będących w trakcie przestawiania)
w poszczególnych województwach w 2003 r.**

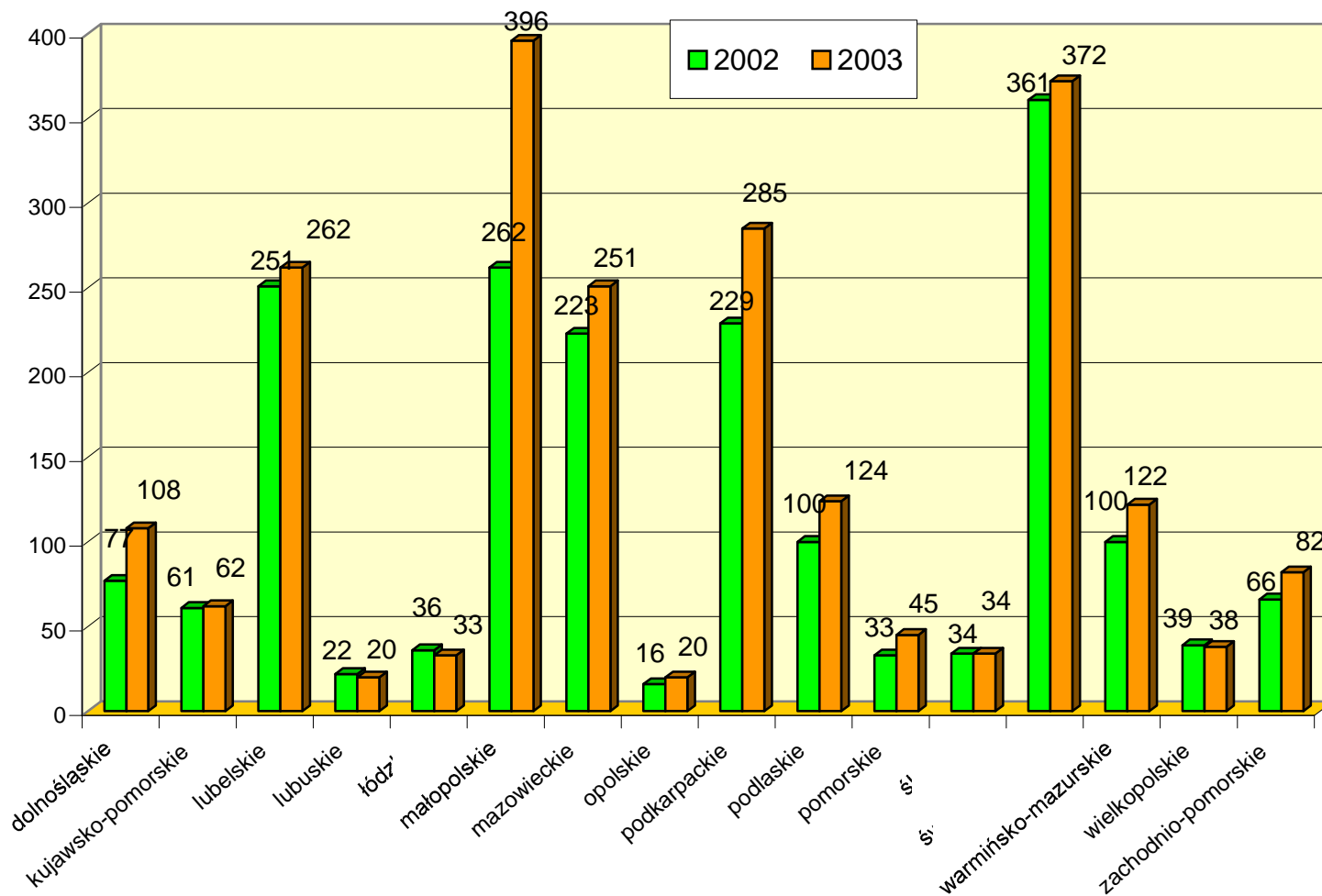
Województwo	Uprawy rolnicze (ha)		Łąki i pastwiska (ha)		Uprawy warzywne (ha)		Uprawy sadownicze (ha)		Plantacje jagodowe (ha)		Razem (ha)	w tym z certyfikatem (ha)
	z certyfikatem	I i II rok przestawiania	z certyfikatem	I i II rok przestawiania	z certyfikatem	I i II rok przestawiania	z certyfikatem	I i II rok przestawiania	z certyfikatem	I i II rok przestawiania		
Dolnośląskie	1378,09	597,77	12,64	735,40	8,69	8,14	11,73	15,19	37,20	8,60	2813,45	1448,35
Kujawsko-pomorskie	660,00	206,31	36,29	54,46	43,09	0,50	16,83	0,03	3,78	0,00	1021,29	759,99
Lubelskie	1253,62	376,12	483,46	209,33	143,61	13,39	43,29	8,49	277,59	43,58	2852,48	2201,57
Lubuskie	615,69	154,96	3,46	121,23	10,12	7,99	7,37	0,80	4,86	1,97	928,45	641,5
Łódzkie	184,28	57,22	13,87	40,64	19,25	5,79	14,03	1,75	3,90	8,51	349,24	235,33
Małopolskie	589,64	583,45	345,86	2213,87	23,38	11,70	41,14	61,96	10,34	35,90	3917,24	1010,36
Mazowieckie	1147,28	548,87	299,35	216,16	76,47	10,36	62,84	43,04	92,32	43,13	2539,82	1678,26
Opolskie	75,05	90,29	0,00	62,11	2,10	3,53	0,58	0,50	0,28	0,30	234,74	78,01
Podkarpackie	790,20	658,02	2554,2	2442,85	31,17	35,08	38,99	42,50	8,05	26,89	6627,95	3422,61
Podlaskie	540,68	620,82	142,92	663,73	10,49	9,46	8,24	10,65	5,00	10,97	2022,96	707,33
Pomorskie	753,85	219,17	360,48	174,11	8,27	1,54	7,33	0,71	9,38	4,75	1539,59	1139,31
Śląskie	24,52	79,92	12,78	66,30	2,93	0,12	2,28	4,18	2,94	1,85	197,82	45,45
Świętokrzyskie	1515,17	655,32	475,54	308,93	123,12	47,77	73,84	31,94	89,66	25,56	3346,85	2277,33
Warmińsko-mazurskie	1374,09	1357,44	1087,27	1468,68	16,77	3,39	20,46	6,44	25,05	2,15	5361,74	2523,64
Wielkopolskie	745,57	348,62	11,57	161,03	10,03	1,15	12,67	0,22	5,40	1,62	1297,88	785,24
Zachodnio-pomorskie	2491,18	1048,36	277,01	627,07	19,49	9,81	8,52	6,93	19,49	87,20	4595,06	2815,69
Razem	14138,9	7602,66	6116,70	9565,90	548,98	169,72	370,14	235,33	826,69	302,98	39646,56	22001,42

Powierzchnia ogólna gospodarstw ekologicznych i w trakcie przestawiania w poszczególnych województwach w ha ZAŁĄCZNIK 3

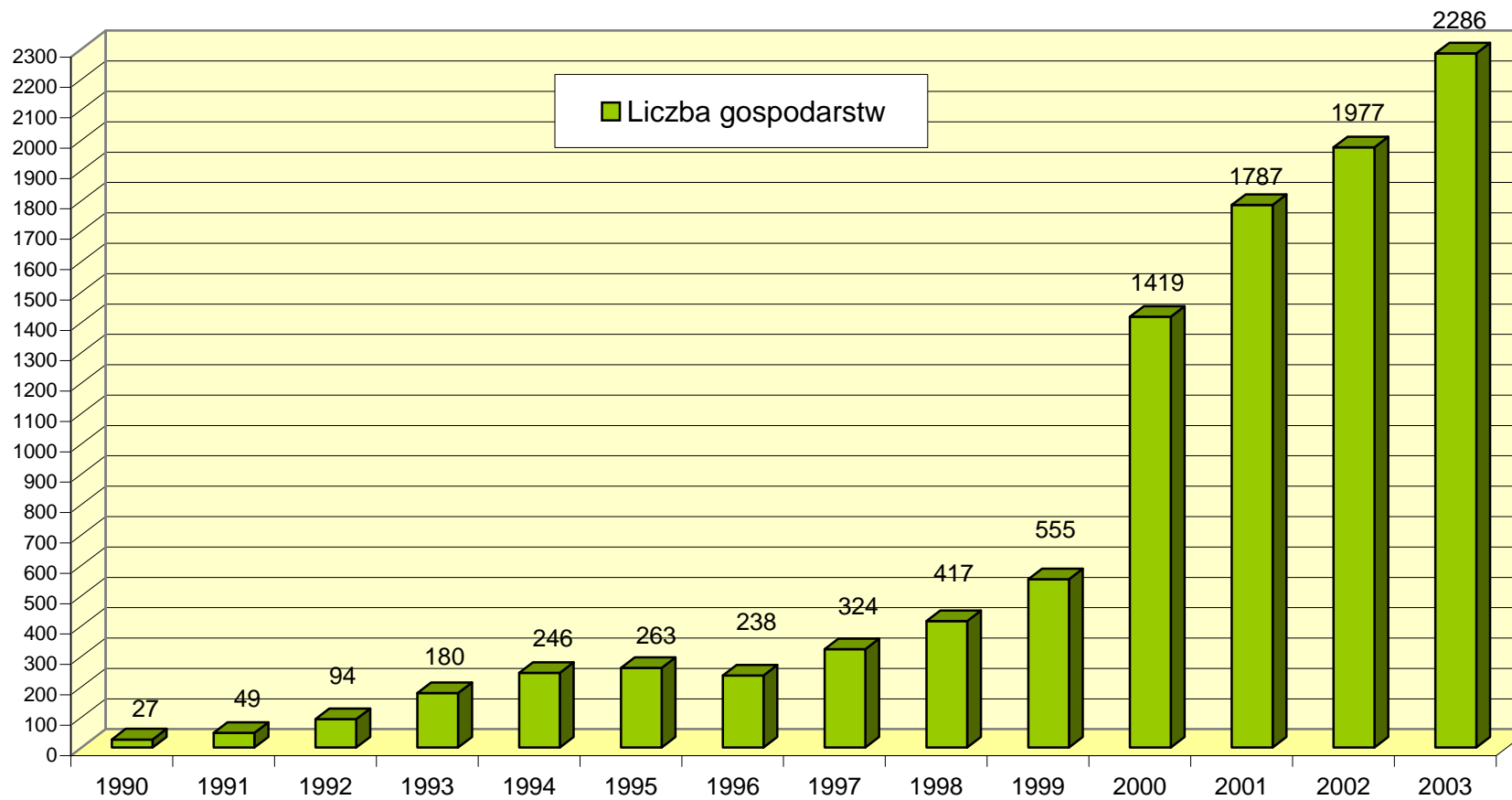
ZAŁĄCZNIK 4

Liczba złożonych wniosków o dotację (do upraw i kosztów kontroli) przez rolników w poszczególnych województwach w latach 2002-2003

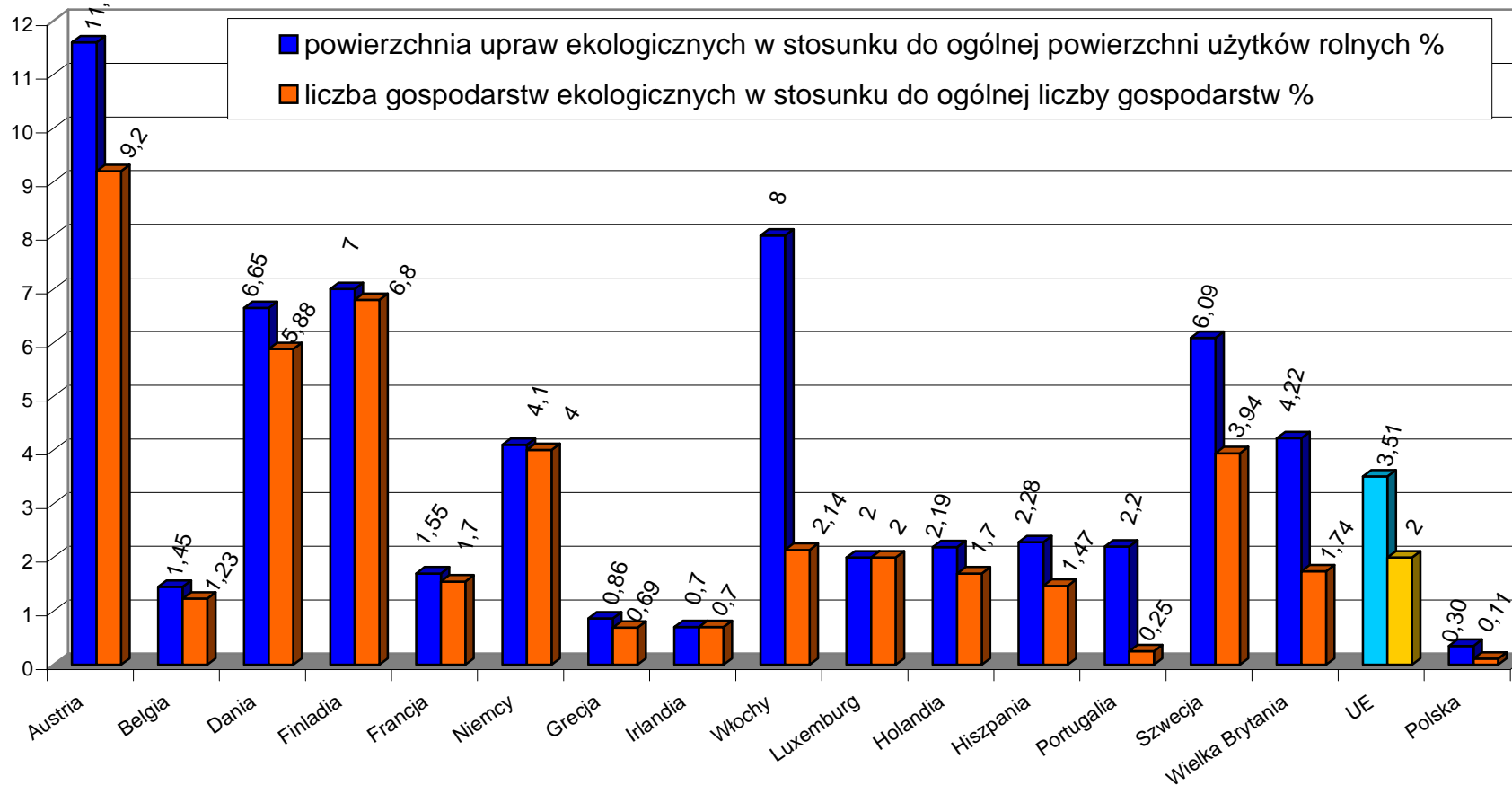
ZAŁĄCZNIK 5

Liczba gospodarstw (z certyfikatem i w trakcie przestawiania) w Polsce w latach 1990 - 2003

ZAŁĄCZNIK 6

Rolnictwo ekologiczne w Unii Europejskiej i w Polsce

Opracowano na podstawie danych: Organic Farming in Europe – Provisional Statistics

Upoważnione jednostki certyfikujące rolnictwo ekologiczne w 2003 r. ZAŁĄCZNIK 7

Lp	Nazwa jednostki i jej siedziba	Zakres upoważnienia	Nr identyfikacyjny nadany jednostce certyfikującej
1)	Polskie Centrum Badań i Certyfikacji Biuro ds. Badań i Certyfikacji O/ w Pile 64-920 Piła ul. Śniadeckich 5 tel.:(0-67) 213 82 00, tel.:(0-67) 213 87 00 fax:(0 67) 213 83 84 e-mail: pcbcpiła@i-piła.pl	Przeprowadzanie kontroli, wydawanie i cofanie certyfikatów zgodności w zakresie: 1. produkcji rolnej oraz pozyskiwania dziko rosnących roślin lub ich części, 2. przetwórstwa produktów rolnictwa ekologicznego, 3. wprowadzania do obrotu produktów rolnictwa ekologicznego pochodzących z zagranicy	RE-01/2002/PL
2)	Jednostka Certyfikacji Produkcji Ekologicznej PNG Sp. z o.o. w Zajączkowie 26-065 Piekoszków koło Kielc tel.: (041) 306 48 11-14 e-mail:png@ecofarm.pl http://www.png.ecofarm.pl	Przeprowadzanie kontroli, wydawanie i cofanie certyfikatów zgodności w zakresie: 1. produkcji rolnej oraz pozyskiwania dziko rosnących roślin lub ich części, 2. przetwórstwa produktów rolnictwa ekologicznego.	RE-02/2002/PL
3)	BIOEKSPERT Sp. z o.o. 00-621 Warszawa ul. Boya-Żeleńskiego 6/34 tel/fax (0-22) 825 22 31 tel/fax (0-24) 263 48 52 tel/fax (0-24) 277 67 20 bioekspert@plo.pl terpiw@wp.pl dorota.metera@qdnnet.pl	Przeprowadzanie kontroli, wydawanie i cofanie certyfikatów zgodności w zakresie: 1. produkcji rolnej oraz pozyskiwania dziko rosnących roślin lub ich części, 2. przetwórstwa produktów rolnictwa ekologicznego, 3. wprowadzania do obrotu produktów rolnictwa ekologicznego pochodzących z zagranicy.	RE-03/2002/PL
4)	AGRO BIO TEST Sp. z o.o. 02-787 Warszawa ul. Nowoursynowska 166 tel/fax (0-22) 847 87 39 e-mail:agro.bio.test@agrobiotest.pl 58-500 Jelenia Góra ul. Kardynała Wyszyńskiego 37 tel/fax: (0-75) 642 26 16	Przeprowadzanie kontroli, wydawanie i cofanie certyfikatów zgodności w zakresie: 1. produkcji rolnej oraz pozyskiwania dziko rosnących roślin lub ich części, 2. przetwórstwa produktów rolnictwa ekologicznego, 3. wprowadzania do obrotu produktów rolnictwa ekologicznego pochodzących z zagranicy.	RE-04/2002/PL
5)	COBICO Sp. z o.o. 31-203 Kraków ul. Lekarska 1 tel. (0-12) 632-35-71 tel. (0-12) 416-25-06 fax (0-12) 416-36-46 cobico@cobico.pl http://www.cobico.pl	Przeprowadzanie kontroli, wydawanie i cofanie certyfikatów zgodności w zakresie : 1. produkcji rolnej (bez pszczelarstwa).	RE-05/2003/PL
6)	EKO GWARANCJA PTRE Sp. z o.o. w Lublinie 20-834 Lublin ul. Irysowa 12/2 tel. (0-81) 742-68-64	Przeprowadzanie kontroli, wydawanie i cofanie certyfikatów zgodności w zakresie : 1. produkcji rolnej oraz pozyskiwania dziko rosnących roślin lub ich części, 2. przetwórstwa produktów rolnictwa ekologicznego, 3. wprowadzania do obrotu produktów rolnictwa ekologicznego pochodzących z zagranicy.	RE-06/2003/PL